

Hoofdstuk 8. Het budget veiligheid

Basisveiligheid is een voorwaarde om volwaardig te kunnen deelnemen aan de maatschappij. Het recht op veiligheid is opgenomen in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. De behoefte aan veiligheid gaat echter verder dan bescherming tegen externe agressie. Veiligheid gaat ook over bescherming tegen ziekte, werkloosheid en milieurisico's. Het VN-rapport over menselijke ontwikkeling in 1994ⁱ gaf een allesomvattende, hedendaagse en meer gedetailleerde invulling aan het begrip veiligheid waarbij mensen en preventie centraal staan. Ze onderscheiden 7 kerndimensies: economische veiligheid, voedselzekerheid, veiligheid op het vlak van gezondheid, ecologische veiligheid, persoonlijke veiligheid, gemeenschapsveiligheid en politieke veiligheid.

Er zijn verschillende niveaus van veiligheidⁱⁱ. Voor het ontwikkelen van een referentiebudget gaat het over wat minimaal nodig is voor persoonlijke veiligheid. Volwassenen en kinderen hebben zowel op mentaal als fysiek vlak behoefte aan veiligheid. Vele aspecten van veiligheid zijn echter niet rechtsreeks verbonden met de aanschaf van bepaalde goederen of diensten. Het gaat over toegankelijke dienstverlening, een onafhankelijke en betrouwbare rechtspraak, goed bestuur en instrumenten voor sociale bescherming enerzijds, en inclusieve en participerende processen waardoor burgers actief kunnen bijdragen anderzijds.ⁱⁱⁱ

De producten die door gezinnen moeten worden aangekocht in functie van hun persoonlijke veiligheid houden in sterke mate verband met hun woning. We denken hierbij aan de kost van een brandverzekering, die huurders bij de opmaak van een huurovereenkomst vaak verplicht moeten afsluiten. De prijs hiervan wordt berekend naar gelang het aantal slaapkamers in de woning. Daarnaast berekenen we de prijs van een CO-melder. We voorzien ook voor elke woning een blusdeken en een zaklamp. Rookmelders zijn verplicht te voorzien door de eigenaar. Deze kost nemen we bijgevolg niet mee op in het referentiebudget dat opgesteld wordt voor huurders.

Naast een brandverzekering rekenen we in het veiligheidsbudget ook de kostprijs mee van een familiale verzekering. Hoewel deze verzekering niet is verplicht, is een ongelukje waarbij schade aan derden wordt berokkend snel gebeurd. Met een verzekeringspolis hoeft dit niet tot een financieel drama te leiden.

Tenslotte tellen we nog de kosten van een basisbankdienst. We verantwoorden dit niet alleen vanuit de bescherming van de fysieke veiligheid van personen, maar eveneens vanuit de economische veiligheid. Uitkeringen en lonen worden vaak niet cash uitbetaald en bij veel geldverrichtingen komt geen fysiek geld meer te pas.

ⁱ UNDP (1994). 'New Dimensions of Human Security' (pp 22-44) in *Human Development Report 1994*. New York: Oxford University Press.

ⁱⁱ Stefanov, S., Terziev, V., & Banabakova, V. (2018). Levels of security and postmodern society. *IJASOS-International E-journal of Advances in Social Sciences*, 4(12): 588-596.

ⁱⁱⁱ UN Human Security Unit (2016). *Human Security Handbook*. An integrated approach for the realization of the Sustainable Development Goals and the priority areas of the international community and the United Nations system. New York: United Nations.